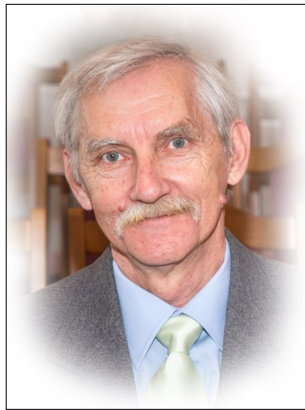

Emlékezés Sebők Ferenc (1953–2018) várpalotai lepkegyűjtőre

Elhunyt Sebők Ferenc várpalotai lepkesztársam, életének 65. évében. Ferenc (Fecó) gyermekkora óta a várpalota-környéki tájat bújta. Érdeklődése korán az élővilág felé irányult. Kezdetben bogarászott Weszelovszky Zoltán társaságában, aki az inotai művelődési otthon rovarász szakkörvezetőjeként maga köré gyűjtötte a hasonló érdeklődésű fiatalokat. Ezért Ferenc Zoli bácsit a példaképének tekintette, jóllehet az ő érdeklődése már kezdetben a lepkék felé fordult. Így az elmúlt évtizedek során jelentős, mintegy 8 000 db-os lepkegyűjteményre tett szert. Emlékeim szerint számos közös gyűjtésen vettünk részt, nappal és éjszakai lámpafénynél. Kapcsolatot ápolt dr. Nyíró Miklós várpalotai lepkésszel is, akitől elmondása szerint sokat tanult. Igaz a segítséget mindenkitől szívesen vette, a gyűjtött fajok azonosításában alkalmanként én is segítségére lehettem.

Sebők Ferenc szülei megélhetési okokból Budapestről Várpalotára költöztek, ahol édesapja bányászként kereste a kenyeret. Ferenc középiskolai évei után katonának állt, majd különböző munkahelyeken dolgozott. Érdeklődése a lepkészés mellett kiterjedt a fotózás, motoros sárkányrepülés és a zenekari zenélés irányába is. A fotótechnikában a színes fényképidolgozást is elsajátította. Motoros sárkányrepülő oktatóként is tevékenykedett. Fiatal korában alakított zenekara (Vladis) az elmúlt években nosztalgia szinten, Perseidas néven sikeresen újjáalakult. A zenekar énekeseként is sikeres volt. A számítógép kezelésbe is jeleskedett. Lepkegyűjtemény adatait az általa szerkesztett adatbázisban, naprakészen tárolta. Gyűjteményes példányain, a szabvány lelőhelycédulákon egy nyilvántartási sorszám is szerepelt, ami alapján a visszakeresés lehetővé vált. A gyűjtött lepkéket az általa készített feszítőpadokon szabályosan preparálta, saját készítésű dobozokban rendszer szerint tárolta.

Sebők Ferenc éjszakai lámpázásra készül a Tés közeli Bér-hegyen

Gyűjteménynézés közben.
Balról jobbra:
Sebők Ferenc,
Kocsy Gábor,
Szeőke Kálmán

Az elmúlt időszakban Marikával, az élettársával együtt járt generátoros lepkegyűjtésekre. Marika a terepi gyűjtéseken kívül a hernyók nevelésében is társ volt. Naponta cserélte a nevelő ketrecekben a hernyók tápnövényét, ellenőrizte azok lepkévé fejlődését.

Ferencnek kiváló terepismerete volt. Számos ritka faj (mint a *Pyrrhia purpura*, *Rileyiana fovea*, *Orbona fragariae* stb.) élőhelyét találta meg a környéken. A terepen, terepviszonyoktól függően, kerékpárral, kismotorral vagy gépkocsival közlekedett.

Emlékezetes egy közös gyűjtésünk, amikor a generátor beindítása során, egy erős rántás következtében légmellet kapott. A berántást követően hirtelen fájdalmakra panaszkodott. Nem ismertük fel a bajt, így mivel az áramfejlesztő beindult, gyűjtöttünk is. Igaz ő pihent ez alatt, de amikor haza készülődtünk újra mellkasi fájdalmakra panaszkodott. Hazaérve egyből kórházba került, ahol a kezelésére került sor. Ezt követően le is szálalkolták, de tovább gyűjtött. Évekig jártuk a Várpalota környéki terepeket, de ha tehettem a Vértesbe, Balaton-felvidékre, Zala, Somogy, vagy Vas megyébe is lepkész kirándulásokat tett.

Híre eljutott Szabóky Csabához is, aki egy-egy gyűjtésre fel is kereste. Elkalauszolta a *Pyrrhia purpura* gyűjtőhelyére, ahol Csaba a lepkéről élethű felvételt készített. Ez a kép díszíti a Varga Zoltán szerkesztésében megjelent „Magyarország nagylepkéi” című határozókönyv címlapját.

Sebők Ferenc a várpalota környéki hegyek kiváló ismerője volt. Méltó helyet foglal el a térség lepkegyűjtőinek a sorában. Szépen preparált, jól cédulázott gyűjteménye hűen igazolja lepidopterológiai tevékenységének tudományos értékét.

Szeőke Kálmán,
Székesfehérvár